Organi Komiteti Markaziji partijaji kommunistiji (ʙ) Ūzʙekiston

Орган Центрального Комитета коммунистической партии (б) Узбекистана

На местно-еврейском языке

Proletarhoji hamaji mamlakatho, jak şaveton!

BAJROQI MIHNAT

MAJ
10
seşamʙe
soli 1938
№ 107 (2133)
Narxaş 5 tin.

Behtarinho—ʙa organhoji rahʙarikunandaji partijagi

Dar tamomi SSSR kampanijaji sajlovhoji organhoji rahʙarikunandaji partijagi guzaşta istodast. Taşkilothoji partijagi in sajlovhoro ʙo çamasti zafarhoji ʙa dast darovardagiji xud peşvoz girifta istodin. Zafarhoji xususan dar solhoji oxirin dar tahti rahʙariji partijaji Lenin—Stalin ʙa dast darovardagiji xalqi soveti xelo ʙuzurgand. Mihnatkaşi mamlakati sotsializm sohiʙi Konstitutsijaji Staliniji dar çahon demokratitarin şud va sajlovhoji Soveti Ɵoliji SSSR-ro ʙo muvafaqijat guzarond. Bloki kommunistho va ʙepartijniho qatɵijan zafar joft. Mihnatkaşi sermillioniji SSSR ʙo kommunistho dast ʙa dast girifta, ʙa muqoʙili duşmanhoji xalq trotskistho, ʙuxarinciho va natsional-faşisthoji malɵun gūştini ʙerahmona ʙurd va ʙurda istodast.

Dar natiçaji duşmanhoji xalqro zada torumor kardan, ʙa davri partijaji kommunisti va ʙa davri vozdi xalqho **Stalini** ʙuzurg milionho odami ʙa vatani sotsialistiji cun gul şukufta va dar har lahza ʙo qadamhoji kalon peş rafta istodagi, jakçoja şud.

Ba safi partija odamhoji ʙehtarin, staxanūvcihoji sanoati purqudrati sotsialisti va daşthoji kolxozi ʙo havasi zūr daromada istodin. Maçlishoji hisoʙotiju-sajloviji organhoji rahʙarikunandaji partijagi, ʙa kori partijaji kommunisti va ʙa kori xalqi ozodi mamlakati sotsialisti çonsupor ʙudani kommunisthoro nişon dodand va nişon doda istodin.

Plenumi fevraliju-martiji TsK VKP(ʙ) va nişondodhoji rafiq Stalin ʙaroji tamomi taşkilothoji partijagi, jak maktaʙi ʙuzurgi sijosi şudagi meʙoşad. Kommunistho ʙa vositaji kori harrūzaji in maktaʙi sijosiro guzaştan, ʙa muqoʙili duşmanhoji xalq va ʙa muqoʙili odamhoji tifoqan ʙa partija sar darovarda mondagi va digaraşon gūştini qatɵi ʙurdand va ʙurda istodin.

Maçlishoji hisoʙoti nişon doda istodin, ki dar ʙeştarini taşkilothoji partijagiji Ūzʙekiston dar vaqthoji oxirin kori durunipartijagi, tanqidu xudtanqidi ʙolşeviki ʙa daraçaji naqz ʙa rah monda şudagi meʙoşad. Kommunisthoji ʙa muzokira meʙuromadagi kamʙudihoji taşkiloti partijagiro ʙolşevikona tanqid karda, odamhoji ʙehtarinro ʙa organhoji rahʙarikunandaji xud ʙa tariqi avozdihiji pūşida (pinhoni) sajlov karda istodin.

Cunonci, taşkiloti partijagiji faʙrikaji mūzaʙuroriji Toşkent dar nazdiki sajlovi organi rahʙarikunandaji xudro guzarond. Taşkiloti partijagi ʙaroʙari dar ʙajni raʙociho korhoji ɵomavi, maɵnedodkuni va digaraşro ʙa rah mondan, hamcunin kori durunipartijagiro ʙa daraçaji qanoɵatʙaxş ʙa rah mondagi meʙoşad. Safi taşkiloti partijagi rūz ʙa rūz az odamhoji ʙehtarin zijod şuda istodast. Dar mudati kūtoh az raʙocihoji ʙehtarin, staxanūvci 9 nafar ʙa safi kandidati va az kandidatho se nafar ʙa cleniji partija qaʙul karda şudagijast. Guftan darkorast, ki dar ʙoʙati ʙa safi socuvstvujuşciho odamhoji ʙehtarinro çalʙ kardan, taşkiloti partijagiji mazkur faqat dar vaqthoji oxirin naqz kor guzarondagijast. Dar natiça, dar nazdiki 12 nafar raʙociji peşqadam ʙa safi socuvstvujuşciho qaʙul karda şud. Ba safi organi rahʙarikunandaji taşkiloti partijagi kommunisthoji ʙehtarin rafiqho Suxarjev, Jakşijants, Isomuhamedūv, Kaplin, Risqijūv va digaraşon sajlov karda şudand. Beştarini kommunistho ʙa kori faʙrika peşqadam meʙoşand. Dar natiça faʙrika hameşa plani korkardaʙuroriji xudro ʙarzijod va ʙo sifati ʙaland içro karda istodast.

Kommunisthoji peşqadam rafiqho Mixejev, Şagas, Zitkūv, Şokirūv va digarho ʙaroji namunahoji kori ʙehtarinro nişon dodan, dar ʙajni raʙocihoji ʙepartijnij ɵʙrūji kalon ʙa dast darovardagijand. Onho cun odamhoji ʙehtarin az past ʙa ʙolo ʙarovarda şudagi meʙoşand. Alhol har kadomi onho nacalniki tsex şuda kor karda istodast.

Dar mohi aprel taşkiloti partijagiji faʙrikaji ʙareşumʙuroriji Buxoro sajlovi organi rahʙarikunandaji xudro guzarond. Taşkiloti partijagiji mazkur safi xudro az staxanūvciho va raʙocihoji peşqadam pura kardagi meʙoşad. Maçlisi hisoʙoti va sajlovi dar tahti tanqidu xudtanqidi ʙolşeviki guzaşt. Maçlisi hisoʙoti ʙaroʙari peşravihoro nişon dodan, hamcunin jak qator kamʙudiji taşkiloti partijagiro nişon dod. Ba sostavi organi rahʙarikunandaji taşkiloti partijagiji faʙrikaji ʙareşumʙurori kommunisthoji ʙehtarin rafiqaho Gadijūva, Qodirūva, Sergejeva, Rustamūva va Hofizūva sajlov karda şudand.

Taşkilothoji partijagi ʙa organhoji rahʙarikunandaji xud kommunisthoji ʙehtarini dar gūştini ʙa muqoʙili duşmanhoji xalq, trotskistho, ʙuxarinciho va natsional-faşisthoji malɵun rasida ʙuromada, ʙa kori partijaji Lenin—Stalin çonsupor ʙudagiro sajlov karda istodin. Kommunisthoji Ūzʙekiston ʙaroji sajlovhoji organhoji rahʙarikunandaji partijagiro ʙoz ham naqztar va ʙoz ham namunavitar guzarondan, gūştini ʙolşevikiro ʙoz ham zūr kardanaşon darkorast.

Boqijaji duşmanhoji xalq, trotskistho, ʙuxarinciho va natsional-faşisthoji palidro to ʙa oxir zada torumor karda, mamlakati sotsializmi zafarjoftaro az on malɵunho tamoman toza kardan darkorast. Onho ʙo talvosahoji oxirin harakat mekunand, ki ʙa safi partijaji Lenin—Stalin sar darovarda, ʙa zafarhoji ʙuzurgi xoçagi va sijosiji vatani sotsialisti zarʙa zanand. Onhoro kommunistho va ɵomaji sermillioniji ʙepartijniho ʙa murodi xud rasidan namondand va namemonand.

Dar zeri dasti purqudrati Jezūvi pajravi Stalini ʙuzurg cun gardmajdaji ohane ki dar nazdi ohanraʙo notavon ʙuda va az zūriji quvati on tez qelida ʙa on caspida memonad, ʙoqijaji duşmanhoji xalq hamcunin dar zeri dasti Jezūvi ʙuzurg aftida, ʙūqmiş va ʙestu noʙud meşavand. Ɵomaji kommunistho ʙaroʙari sajlovhoji organhoji rahʙarikunandaji partijagiro guzarondan, ʙojad huşjoriji ʙolşevikiro ʙoz ham zūru mustahkam kunand.

Vazifaji muhimi dar nazdi har taşkiloti partijagiji Ūzʙekiston meistodagi, in ʙaroʙari sajlovhoji organhoji rahʙarikunandaji partijagiro ʙolşevikona guzarondan, hamcunin sajlovhoji Soveti Ɵoliji SSR-i Ūzʙekistonro ʙo muvafaqijat guzarondan meʙoşad. Har kommunist ʙojad agitatori haqiqi şuda, ʙaroji kandidathoji ʙehtarinro ʙa ɵomaji vasei mihnatkaşho fahmonda dodan gūştinʙari faɵol şavad. Bloki kommunistho va ʙepartijnihoro, ki on dar sajlovhoji Soveti Ɵoliji SSSR qatɵijan zafar joftagijast, dar sajlovhoji Soveti Ɵoliji SSR-i Ūzʙekiston ʙoz ham zūru mustahkam kardan darkorast.

Taşkilothoji partijagi ʙojad az peşravihoji ʙa dast darovardagiji xud sargardiş naşuda, korhoji durunipartijagi, idejagiju sijosiro ʙoz ham ʙa daraçaji naqz ʙa rah monda, ʙaroji kommunistho va ɵomaji mihnatkaşhoji Ūzʙekistonro az taɵlimoti Marks—Engels—Lenin—Stalin silohpūş kardan, gūştini ʙefasq ʙarand.

MAÇLISI AKTIVI KOMISARIATI XALQIJI ROHHOJI SAFARI

MOSKVA, 5-umi maj. Dar asosi qarori hukumat az 2-umi marti soli 1938 dar xususi tartiʙi qaʙul kardan va supurdani korho va dar xususi dar vaqti digar şudani rahʙarhoji idoraho peş az ʙa akti qaʙul kardan va supurdani korho imzo mondan [illegible] zadani maçlishoji aktivho, 27—28-umi aprel maçlisi aktivi Komisariati Xalqiji Rahhoji Safari şuda guzaşt.

Dar maçlis 1.300 odam iştirok kard. Dar ʙajni onho aktivhoji dar NKPS kor mekardagi, nacalnikhoji rahho va şuʙahoji sijosi, korkunhoji rahʙarikunandaji narkomat, komandirhoji şuʙaho, stantsijaho va depo, dispetcerho, maşinistho, parovozhoro qaʙul karda megiriftagiho, qariʙi [illegible] staxanūvci, udarniki peşqadam az korxonaho va ʙeştar az 200 komandiri dar kurshoji NKPS taɵlim megiriftagi ʙudand.

Maçlisi aktiv maɵlumoti vakili Komisijaji Kontroli Soveti rafiqa R. S. Zemljaska dar xususi maɵnoʙurorihoji Komisija ʙa munosiʙati az narkomi rafiq A. V. Bakulin korhoji Komisariati Xalqiji Rahhoji safariro qaʙul karda giriftani narkom L. M. Kaganovic dodagiro şunavid.

Dar sançişi masalahoji transporti rohi ohan to 40 odam qism girift.

40 hazor rohiohanci dar rahho suxanhoji dar maçlis karda şudagiro ʙa holati ɵaloqaji selektori şunavid.

Dar oxiri maçlis Komisari Xalqiji Rahhoji Safari rafiq L. M. Kaganovic nutqi kalonu ravşan kard.

Maçlisi aktivi NKPS ʙa tamomi rohiohanciho ʙo xat muroçiɵat kard.

Maçlis ʙa vozdi dūstdori xalqho, maşinisti ʙuzurgi parovozi revoljutsija rafiq **Stalin** xat rohi kard. (TASS).

MAÇLISHOJI UMUMIJI PEŞAZSAJLOVIJI RABOCIHO VA XIZMATCIHOJI TRAMVAJI TOŞKENT VA ELEKTROSTANTSIJAJI DIZELIJI ŪZBEKENERGO BA KANDIDATIJI DEPUTATI SOVETI ƟOLIJI SSR-I ŪZBEKISTON VOZDI BUZURGI XALQHO

IOSIF VISSARIONOVIC STALINRO

JAKDILONA PEŞNIHOD KARDAND

VA BA KANDIDATIJI DEPUTATI SOVETI ƟOLIJI SSR-I ŪZBEKISTON RAFIQHO

V. M. Molotūv, L. M. Kaganovic, K. Je. Voroşilūv, M. I. Kalinin, N. I. Jezūv, U. Jusupūv, P. N. Jakovlev va V. Ja Jemtsūv

JAKDILONA PEŞNIHOD KARDA ŞUDAND

Dar maçlisi peşazsajloviji raʙociho va xizmatcihoji tramvaji Toşkent

200 odam iştirok kard.

Nutqi starşij raʙociji xizmati rah rafiq Rusanūv

Rafiqho! Dar tahti rahʙariji partijaji kommunistiji taʙrifzeʙi ʙolşevikhoji mo 5 moh peş mo sajlovhoji Soveti Ɵoliji SSSR-ro guzarondem. Tamomi xalqi sermillati soveti dar sajlovho ʙa partijaji qadirdoni kommunistiji mo, ʙa vozdi mihnatkaşho rafiq Stalin, hukumati soveti xelo çonsupor ʙudani xudro nişon dod.

Dar rūzi sajlovhoji Soveti Ɵoliji SSR-i Ūzʙekiston ham mo ʙaroji kandidathoji ʙloki kommunistho va ʙepartijniho avoz medihem. Kandidathoji mo ʙojad odamhoji rafta-rasidagi ʙehtarini mamlakat ʙoşand. Binoʙarin man taklif mekunam, ki kandidati aval ʙa deputati Soveti Ɵoliji mo içodkunandaji Konstitutsijaji dar çahon demokratitarin—Stalini ʙuzurg, gūştinʙari ustuvor ʙaroji kori raʙociho va dehqonho rafiq Kalinin, rahʙari hukumati soveti rafiq Molotūv, rafiqho Kaganovic, Voroşilūv va rahʙarhoji partijaji kommunistiji Ūzʙekiston rafiqho U. Jusupūv, va P. Jakovlev peşnihod karda şavand. (**Qarsakzaniho**).

Az rezoljutsijaji maçlisi peşazsajloviji raʙociho va xizmatcihoji tramvaji Toşkent

Mo, raʙociho, inzenerho, texnikho va xizmatcihoji korxonahoji vagonremontkuni, xizmati rah, xizmati tūk va şūʙaji transportiji tramvaji Toşkent, imrūz, ʙaroji ʙa deputati Soveti Ɵoliji SSR-i Ūzʙekiston kandidatho peşnihod kardan az ʙoloji vatani gul karda istodagiji sotsialistiji mo ʙo hisijoti xursandi va takaʙʙuri çamɵ şudem.

Dar rūji zamin digar haminxel mamlakat, misli mamlakati Sovethoji mo nest, ki dar onço xalqhoji sermillat ʙa gosudarstvo ʙo huquqhoji ʙaroʙari sardori karda, hajoti xudro xudaşon sozand. In faqat dar mamlakati sotsializm, ki ʙa on partijaji ʙuzurgi ʙolşevikho rahʙari karda istodast, mumkinast. Hajoti nekʙaxtiji mo az ʙoloji Stalini ʙuzurg meʙoşad. Nomi ū—ʙajroqi gūştin va zafarhoji mo meʙoşad.

Huquqhoji xudro manfiɵat ʙurda, ki Konstitutsijaji mo onhoro ʙa mo mustahkam kardagijast, mo ʙo qajrati kalon kandidati aval ʙa deputati Soveti Ɵoliji SSR-i Ūzʙekiston taşkildihandaji zafarhoji mo—vozdi dūstdori otaşini mihnatkaşho rafiq Stalinro peşnihod mekunem.

Mo ʙa kandidatiji deputati Soveti Ɵoliji SSR-i Ūzʙekiston gūştinʙarhoji ustuvor ʙaroji kori Lenin—Stalin rafiqho V. M. Molotūv, L. M. Kaganovic, K. Je. Voroşilūv, M. I. Kalinin va sekretarhoji TsK KP (ʙ) Ūz rafiqho Usmon Jusupūv va P. N. Jakovlevro peşnihod mekunem.

Zinda ʙod ʙloki vajronnaşavandaji kommunistho va ʙepartijniho!

Zinda ʙod partijaji kommunistiji ʙolşevikhoji mo!

Zinda ʙod vozd, muɵallim va dūstdori mo rafiq Stalin!

Az rezoljutsijaji maçlisi peşazsajloviji raʙociho, inzenerho va xizmatcihoji elektrostantsijaji dizeliji Ūzʙekenergo

150 odam iştirok kard.

Maçlisi umumiji peşazsajloviji raʙociho, inzenerho va xizmatcihoji stantsijaji dizeliji Ūzʙekenergoji Toşkent ʙo jak avoz qaror mekunad, ki kandidati aval ʙa deputati Soveti Ɵoliji SSR-i Ūzʙekiston davomdihandaji ʙuzurgi kori Lenin, vozd va dūsti mihnatkaşho Iosif Vissarionovic Stalin va pajravhoji ū—rafiqho Molotūv, Kaganovic, Kalinin, Voroşilūv, Jezūv, rahʙarhoji partijaji kommunistiji ʙolşevikhoji Ūzʙekiston rafiqho U. Jusupūv, P. Jakovlev va farzandi çonsupori xalq rafiq V. Jemtsūv peşnihod karda şavand.

—oOo—

DEPUTATHOJI MO

Zali kaloni klub çamɵ şudagihoro ʙa xud çoj doda natavonist. Odamho dar nazdi darho, devorho, dar ʙoloxona va dar kūca rost meistodand.

Maçlisi peşazsajloviji raʙociho, korkunhoji inzeneriju-texniki va xizmatcihoji faʙrikaji mūzaʙuroriji Toşkentro rajisi faʙkom rafiq Elisejev jela kard. Muzikaji duxovoj marşi «Internatsional» navoxt.

Baɵd az prezidiumro sajlov kardan, ʙaroji ʙa Soveti Ɵoliji ŪzSSR kandidat peşnihod kardan, ʙa staxanūvciji tsexi ştampzani rafiq Sajidxonūv suxan doda şud.

Sajidxonūv dar ʙoʙati zafarhoji ʙuzurgi sotsializm roli partijaji kommunisti, taraqijoti Ūzʙekiston va digaraş gap zad.

Ūzʙekistoni sotsialisti dar tahti rahʙariji ʙevositaji rafiq Stalin,—megūjad Sajidxonūv, cun gul şukufta, mukamal dar rohi kommunizm guzaştagijast. Şajkaji faşistiji Ikromūvu-Xūçajūvi laɵin ʙaroji Ūzʙekistonro az Sojuzi Sovetiji mo çudo kardan, harakat karda ʙud. Ba vositaji in onho mexostand, ki moro az zindagoniji nekʙaxti mahrum kunand, zavlini kapitalistiro ʙa gardani mo ʙor kunand va xalqi mihnatkaşi Ūzʙekro ʙoz az ʙari nav ʙa qulomi va ʙa gadoji giriftor kunand. Amo onho ʙa murodi xud narasidand va rasida ham nametavonand.

—Mo,—davom medihad ū,—dar inço ʙaroji ʙa Soveti Ɵoliji SSR-i Ūzʙekiston farzandhoji ʙehtarini vatan, odamhoji to ʙa oxir ʙa kori partijaji **Lenin—Stalin** çonsupor ʙudagiro kandidat peşnihod kardan çamɵ şudagijem. Mo medonem, ki rafiq Stalin şaxsan dar ʙoʙati Ūzʙekiston qamxūrihoji xelo kalon kardagijast, xalqi Ūzʙekiston dar tahti rahʙariji rafiq **Stalin** duşmanhoro foş kard va onhoro torumor kard. Man vozdi ʙoqil va dūstdori tamomi xalqho rafiq **Stalinro** ʙa Soveti Ɵoliji SSR-i Ūzʙekiston kandidat peşnihod mekunam,—guft.

Dar zal qarsakzani va «ura»-gūjiji ʙisjore şud. Hama az çoji xud xesta rafiq **Stalinro** taʙrik kardand.

Baɵd ʙrakçudokunandaji tsexi korpusi asosi rafiq Morozūv ʙa suxan ʙuromad. U rohi ʙojevojiji polkovodetsi ohanin, pajravi ʙehtarini Lenin—Stalin rafiq **Voroşilūvro** hikoja karda dod. Morozūv rafiq **Voroşilūvro** ʙa Soveti Ɵoliji SSR-i Ūzʙekiston kandidatura peşnihod kard. Ahli zal kandidaturaji rafiq **Voroşilūvro** ʙo qarsakzaniho peşvoz girift.

Soni rafiqho Latuxin, Beloglazūv, Sksijants, Skljarenko ʙa suxan ʙaromada kandidaturaji rafiqho **Molotūv, Jezūv, Usmon Jusupūv** va **Oxunʙoʙojūvro** ʙa deputati Soveti Ɵoliji ŪzSSR peşnihod kardand.

Dar maçlis kandidaturahoro ʙa avoz monda şud.

— Ki tarafdor?—pursid rajis.

— Hama ʙaroʙar dast ʙardoştand. Qarsakzanihoji duru-daroz ʙa vuçud omad.

— Dar rūji har raʙocij takaʙʙuri va şodovari his karda meşud.

Maçlisi seredami raʙociho, korkunhoji inzeneriju-texniki va xizmatciho ʙa rafiq **Stalin** telegramaji taʙriki firistond. Hama vozdi ʙuzurg rafiq **Stalinro** taʙrik kardand.

M. Butkevic

Xronika

Prezidiumi Soveti Ɵoliji SSSR rafiq **S. E. Skrinnikūvro** ʙa vazifaji Komisari Xalqiji Tajorkuni taɵin kard.

*

Sovnarkomi SSSR **S. E. Skrinnikūvro** az saʙaʙi ʙa kori digar guzaştan, az vazifaji nojiʙi Komisari Xalqiji Sanoati avqotʙurori ozod kard.

Prezidiumi Soveti Ɵoliji SSSR rafiq **M. V. Popūvro** az saʙaʙi az suhdaji kor naʙuromadan, az vazifaji Komisari Xalqiji Tajorkuni ozod kard.

*

Prezidiumi Soveti Ɵoliji SSSR rafiq **A. F. Merekalūvro** polpredi SSSR dar Germanija taɵin kard. (TASS).

Mudiri ɵilmiji maktaʙi kolxozi «Kommunizm», rajoni Mirzocūl, rafiq I. Ɵoşerūv dar ʙajni kolxozcizanho dar xususi sajlovhoji Soveti Ɵoliji ŪzSSR az gazeta maɵlumotho xonda doda istodast.

Foto **Kotljarevskij.**

VATSLAV VATSLAVOVIC VOROVSKIJ

(Ba 15-solagiji noʙud şudani ū)

10-umi maji soli 1923 az dasti kuşandaji palidi faşistiji az ʙort parondagi, Vatslav Vatslavovic Vorovskij dar posti ʙojevoj kuşta şud. Bolşeviki otaşini tamomi ɵumri xudro ʙa kori sinfi raʙocij, kori kommunizm dodagi noʙud şud.

Rafiq Vorovskij dar Moskva dar soli 1871 dar ɵojilaji inzeneri rah tavalud şudagijast. V. V. az solhoji ʙacagi ʙa podşohati xalqhoji Rossijaro zulm mekardagi ɵadovat doşt. Dar maktaʙ ū dar kruzokho qism megirad va dar solhoji studenti xudaş kruzokhoji revoljutsioniji studenthoro taşkil medihad.

Dar soli 1895 Vorovskij dar ʙajni raʙocihoji şahri Moskva kori propagandi ʙurdanro sar mekunad. Politsijaji podşohi ʙa revoljutsioneri çavon xud diqat memonad va ū dar soli 1896 [illegible] az Moskva ʙa gubernijaji Vologda ʙadarqa meşavad. Baɵd az ʙadarqa gaşta omadan, ū ʙa kori revoljutsioni ʙoz faɵolona mecaspad, dar soli 1897 dujumʙora haʙs şuda, ʙaɵd az du sol dar tjurma xoʙ raftan, ūro dar soli 1899 sesola ʙa gubernijaji Vjatka ʙadarqa mekunand. Na tjurma, na ʙadarqa ixtijori revoljutsioneri çavonro naşikastand.

Dar ʙahori soli 1902, ʙaɵd az tamom şudani mūhlati ʙadarqa, Vorovskij ʙa xoriça meravad. Baɵd az sjezdi dujumi partija dar soli 1903, ki dar on ʙajni ʙolşevikho va menşevikho çudoşavi pajdo şud, Vorovskij qatɵijan dar safi ʙolşevikho meistad. Dar daslovi soli 1904, az rūji taklifi Vladimir Iljic Lenin Vorovskij ʙa Rossija meravad va ʙaroji kori partijagiro revoç dodan va ʙaroji ʙa muqoʙili menşevikho gūştin ʙurdan ʙa Odessa meoljojad. Dar tiramohi soli 1904 markazi ʙolşevikiji xoriçi ūro ʙa Ženeva çeq mezanad. Dar inço dar tahti rahʙariji ʙevositaji Lenin, ū dar ʙoʙati naşr kardani adaʙijoti ʙolşeviki kori kalonro revoç medihad. Dar daslovi soli 1905 Vorovskij ʙa sostavi redaktsijaji gazetaji ʙolşeviki «Vperjūd» medarojad va dar tajor kardani sjezdi sejumi partija faɵolona qism megirad. Vorovskij soni dar korhoji sjezdi sejum faɵolona qism girifta, dar sjezd jake az dokladciho meşavad.

Dar soli 1905 Vorovskij ʙoz ʙa Rossija meoljojad va dar Peterʙurg, dar Odessa kor mekunad. Baroʙari kori kaloni taşkili va propagandi, ū hamcunin kori adaʙi meguzaronad.

Dar soli 1910 rafiq Vorovskij dar Odessa haʙs meşavad. Baɵd az kamtar vaqt dar tjurma xoʙ raftan, ozod meşavad, soni ʙoz dar soli 1912 haʙs şuda, ʙaɵd az protsess ʙa Vologda ʙadarqa meşavad.

Baɵd az ʙadarqa ozod şudan, Vorovskij dar soli 1915 ʙa xoriça ʙa Stokgolm meravad. Baɵd az revoljutsijaji Fevrali ū ʙa ʙjuroji xoriçiji TsK partijaji ʙolşeviki daromadagijast.

Baɵd az zafari revoljutsijaji Oktjaʙr dar Rossija Vorovskij ʙa vazifaji polpredi jakumi soveti dar mamlakathoji Skandinavija taɵin karda meşavad. Dar daslovi soli 1919 ū ʙa vazifaji mudiri naşrijoti gosudarstvoji taɵin karda meşavad. Baɵd az andak vaqti in V. V.-ro partija va hukumat ʙa kori diplomati rohi mekunand. Ba vositaji donojiji zūr, ɵilmi xelo zūr doştani xud, ʙo şavqi revoljutsioniji ʙolşeviki, ū dar in kor xudro cun diplomat—ʙolşeviki aɵlo nişon medihad. Dar soli 1921 Vorovskij ʙa vazifaji polpred dar Italija taɵin karda meşavad. Dar soli 1922 ū dar korhoji konferentsijaji Genuez qism megirad. Dar soli 1923 ū ʙa konferentsijaji Lozan cun delegati hukumati soveti rohi karda meşavad va dar inço ūqi kuşandaji faşisti ūro noʙud mekunad.

In noʙudkuni akti tifoqani gumrohi jakaji faşisti naʙud. Dasti kuşandaro ligaji faşistiji oʙera, ki naʙhoji on dar jak qator pojtaxti jevropoji ʙa sardorhoji kapitali finansi, jaʙne ʙa korolhoji neft, ohan daroz meraftand, rohi karda ʙud. In onho ʙudand, ki ʙa vositaji hukumathoji ʙa onho itoɵat mekardagi, dar konferentsijaji Lozan ʙa gardani Turtsija dogovori qoratgariro mondani şuda ʙudand. Dar hamin konferentsija iştirok kardani delegatsijaji soveti kartahoji koringarhoji kapitalistiro cigil andoxt. Delegatsijaji gosudarstvoji soveti rohi diplomatijaji ʙolşevikiro qatɵi guzaronda, ʙa muhofizati xalqhoji mazlum ʙuromad. Ana az hamin saʙaʙ quvathoji toriki faşizm va reaktsija az ʙort ʙadkirdorona kuştani diplomat—ʙolşeviki maşhurro taşkil doda ʙudand.

Ba konferentsijaji Lozan rafta istoda, Vorovskij hamaji vizhoji darkoriro girifta ʙud va fikr ʙud, ki hukumati Şvejtsarija ʙaroji muhofizat kardani delegatsijaji soveti coraho meʙinad. Lekin, in kor karda naşud. Az rūzi avali dar Lozan pajdo şudani Vorovskij matʙuɵot va elementhoji faşisti ʙa muqoʙili ū kampanijaji ʙehajoji guzaronda, agar ū az Şvejtsarija naravad, ūro mekuşem gufta, dūq mezadand. 9-umi maji soli 1923, jak rūz peş az vafot joftan Vorovskij ʙa Narkomindel cunin navişta ʙud: «Mo dar inço cun ozmojişkunandaho nişastem. Lekin, mohoro, ʙo in jo ʙo usuli digar tang kardan xohiş dorand». Va ʙoz ʙa adresi delegatsijaji soveti iqvogari va dūqu pūpisa karda şuda istodanro navişta, Vorovskij cunin maɵlumot doda ʙud: «Raftori hukumati Şvetsija şarmandona vajron kardani garantijaji dar daslovi konferentsija doda şudagi meʙoşad, va dar in mamlakati «xelo ozod» ʙa moho har xel huçum kardan faqat ʙo içozat va rahdihiji hukumatdorho mumkinast».

Ba dūqu pūpisaho va iqvogariho nigoh nakarda, Vorovskij dar post ʙo qavigi istodanro davom dod va dar hamin post ū kuşta şuda ʙud.

Ba vositaji Vorovskij az ʙajni mo ʙolşeviki ustuvor, revoljutsioneri şikastanaxūranda, puʙlitsist va diplomati aɵlo, pajravona guzaronandaji sijosati sovetiji amoni dar şud.

Nomi rafiq Vorovskij dar xotiri partijaji ʙolşevikiji mo, dar xotiri xalqhoji Sojuzi Soveti, ki ū dar davomi qariʙ 30 soli kori revoljutsioniji xud ʙaroji nekʙaxtiji onho gūştin ʙurd, ʙarmaɵod memonad.

(TASS).

Ba copuqi dujum daromadand

SAMARQAND. Kolxozcihoji kolxozi nomi Lenin, selsoveti Daştakiʙolo, ʙaroji hosiloti ʙalandi paxta gūştini çidi ʙurda istodin. Kori ʙarizaminiji kolxozciho dar asosi corjakgiriji sotsialisti va harakati staxanūvi ʙa peş rafta istodast.

Kolxozi mazkur dar sarvaqtaş korami paxtaro tamom karda, ʙa [illegible] daromadagi meʙoşad. Dar 42 gektar zamini paxta copuqi jakumro tamom karda, ʙa dujum daromada şud. Halakaj 15 gektar majdoni paxta 2 karat copuq karda şud.

Brigadirho, zvenovodhoji peşqadam Raçaʙūv, Zijojūv, Çūrajūv va digarho kori copuqro naqz taşkil doda istodin. Kolxozciho va kolxozcizanhoji in ʙrigadaho va zvenoho dar majdonho staxanūvvor kor karda istodin.

N. Kūsajūv.

HAJOTI PARTIJAGI

MAÇLISI HISOBOTI-SAJLOVI NATIÇANOK GUZAŞT

Maçlisi hisoʙoti-sajloviji taşkiloti partijagiji faʙrikaji [illegible] 3 rūz davom joft. Dar maçlis hama kommunistho qism giriftand.

Maçlis ʙo hisoʙoti xele ʙur dokladi hisoʙotiji sekretari partkom rafiq Suxarjevro şunid. Rafiq Suxarjev dar ʙoʙati mustahkam şudani taşkiloti partijagiji faʙrika, dar xususi peşravihoji sanoat, ʙo [illegible] mustahkam doştani taşkilot gap zad. Dar solhoji axir dar hajoti taşkiloti partijagi va dar hajoti faʙrika taʙjiroti xele ʙur ʙa vuçud omad. Taşkiloti partijagi xudro az odamhoji [illegible] va [illegible] toza kard. Faʙrika xele peşrav şud, mustahkam şud va programaji korkardaʙaroriro içro mekardagi şud.

Taşkiloti partijagiji faʙrika ʙaəd az sekretari soʙiqi partkom duşmani xalq—millatçiji ʙurʙuazi Fata-Xūçaev [illegible] fos karda, ʙo dumzahoji ū güştini [illegible] ʙurdan, safi xudro az hisoʙi staxanūvciho va udarnikhoji ʙehtarin pura karda istodast. Dar sahl vaqt 9 kas ʙa kandidati partija, 3 kas az kandidati ʙa aəzo guzaronda, 12 kas ʙa socuvstvujuşci qaʙul karda şud.

Baəd az hisoʙot dar ʙoʙati kamʙudihoji partkom va kommunisthoji çudogona tanqidi çonnok vasea revoç doda şud. 20 kas ʙa muzokira ʙaromad. Beştarini muzokiraciho ʙa masalaji ʙo xud kor nakardani ʙaəze kommunistho gap zada, dar xususi ʙa kori ommaviju [illegible] diqat nadodani partkomro tanqidi zūr kardand.

Rafiqho Eltkūv, Xolmuhamedūv, Certkūv, Sages va digarho ʙa suxan ʙaromada, sust kor kardani kruzokhoji sijosi ʙo gazetaxonho naqz kor naʙurdani partkom, ʙa socuvstvujuşciho ʙa tariqi dojimi jordam narasondani kommunistho gap zadand.

Maçlis kori partkomro qanoatʙaxş hisoʙ karda, ʙaroji ʙa tezi ʙartaraf kardani kamʙudiho jak qator coraniniho qaʙul kard.

Dar oxiri maçlis ʙa vositaji avozdihiji pinhoni (püşida) ʙa sostavi partkom 7 kas sajlov karda şud. Odamhoji ʙa sostavi navi partkom doxil şudagi, odamhoji peşqadam, ustuvor va staxanūvci meʙojand.

M. Butkevic.

Taşkilotro ʙoz peşrav mekunem

BUXORO. (Az muxʙiri maxsusi mo). Taşkiloti partijaviji faʙrikaji [illegible] «10-solagiji Oktjaʙr» dar maçlisi hisoʙoti-sajloviji xud ʙa davri partijaji kommunisti va ʙa [illegible] mihnatkaşho ʙoz ham ziatar pajvasta şudani xudro nişon dod. Maçlis du rūz kaşol joft. Dar maçlisi mazkur sekretari gorkomi partijaji Buxoro Uspenskij iştirok kard.

Partkomi faʙrikaji mazkur dar ʙoʙati safhoji partijaro az odamhoji ʙegona toza kardan, tarʙijaji sijosiro ʙa darəçaji ʙaland ʙardoştan va safi partijaro az odamhoji ʙehtarin pura kardan, muvafaqijati xele kalon ʙa dast daroʙardagijast. Dar mudati kūtoh ʙaəd az qarori TsK VKP(ʙ) dar ʙoʙati sar kardani ʙa partija qaʙulkuni ʙurovardagi 7 nafar kandidat ʙa aəzo guzaronda şud, 5 nafar komsomolets ʙa kandidat qaʙul karda şud va 12 nafar staxanūvci ʙa socuvstvujuşci qaʙul karda şud. Boz jak qator raʙociho ʙaroji ʙa partijaji ʙuzurgi Lenin—Stalin daromadan ariza dodagijand.

Sekretari partkom rafiqa Gadijūva dar maçlis hisoʙoti purnatiça dod. 15 kas ʙa muzokira ʙaromad. Maçlis dar tahti nişonaji tanqid va xudtanqid guzaşt. Kori partkom qanoatʙaxş hisoʙ karda şud. Ba vositaji avozdihiji pinhoni (püşida) rafiqaho: Gadijūva, Qodirūva, Sergejeva, Rustamūva va Hofizūva ʙa sostavi navi partkom sajlov şudand. Maçlis ʙaroji roli kommunisthoro dar sanoat ʙaland ʙardoştan, faʙrikaro peşrav kardan va korhoji sijosi-ommaviro ʙoz ham naqz kardan jak qator coraniniho qaʙul kard.

Ja. Sijūnūv.

STAXANŪVCI BA SAFI PARTIJA

ANDIÇON. (Az muxʙiri maxsusi mo). Rafiq Biletskij cand sol ʙoz dar rohi ohani stantsijaji Andiçon slesar şuda kor mekunad. Ū staxanūvciji ʙehtarin şuda, plani korkardaʙaroriji xudro ʙa tariqi dojimi to 250 protsent içro mekunad.

Biletskijro cun staxanūvciji ʙehtarin hama medonand. Ū dar nazdiki ʙaroji ʙa partijaji ʙuzurgi Lenin—Stalin doxil şudan ʙa taşkiloti partijagiji depo ariza doda ʙud. Taşkiloti partijagi ūro ʙa kandidatiji partija qaʙul kard.

S. Dovidūv.

Dar surat: darsi navʙati dar xususi taarixi VKP(ʙ). Muəllim dotsenti ŪzGU rafiq Jerzin lektsija xonda istodast. Foto **A. Kuzmenko.** (Sojuzfoto).

Brigadaji staxanūviji 1-umi kolxozi «OZET», rajoni Ucqūrqon—ʙrigadiraş **Zaxarjo Jagudojūv** copuq va kultivatsijaji jakumi paxtaro tamom karda, ʙa copuqi 2-um guzaştagijast.

Dar surat: ʙrigadir **Zaxarjo Jagudojūv.**

Zvenovodi staxanūviji kolxozi «Kommunizm», rajoni Mirzocūl **Zaea Maxsumūv** ʙa ʙarakati rahmatūvciho daromada, ʙaroji hosiloti sadtsentneri güştin ʙurda istodast.

Dar surat: Zaea Maxsumūv.

Foto **Kotlarevskij.**

DAHSOLAGIJI BIROBIÇON

BIROBIÇON, 7-umi maj (TASS). Biroʙiçon dah solagiji taşkil gaştani rajoni milliji jahudigiro nişona karda istodast, ki on ʙaədtar ʙa oʙlasti avtonomi gaştagijast. Şahr namudi ejdona giriftagijast. Dar hamaço surathoji rahʙarhoji partijaju hukumat zada monda şudagijast. Lozungho va plakathoji ʙa zaʙonhoji jahudigi va rusi navista şudagi, ʙa vozd va dūsti mihnatkaşho rafiq Stalin quluqdoriji otaşinro ʙajon mekunand.

Baroji dar tantanaji juʙilej qism giriftan, vakilhoji xalqhoji Sojuzi Soveti ʙa inço omadagijand. Dar sostavi delegatsija vakilhoji mihnatkaşhoji Moskva, Leningrad, Ukraina, Belorusija, Krim va Gruzija hastand. Voxūrdiji dar vokzal şudagi, ʙa demonstratsijaji candinhazoriji mihnatkaşho gaşt.

Şaʙi 6-umi maj dar majdon xalqi ʙisjore çamə şuda xursandi kard. Pagohiji 7-umi maj dar şahr ʙoz avozi muzika, hofizi ʙaromad.

Pagohi dar ʙinoji teatr plenumi tantanadori oʙlispolkom şuda guzaşt. Dar tahti qarsakzaniho va ovatsijaji zūr ʙa nomi rafiq **Stalin** va pajravhoji ū—rafiqho **V. M. Molotūv, M. I. Kalinin, K. Je. Voroşilūv, N. I. Jezūv** taʙriknomaho qaʙul karda şudand.

Plenum ʙa askarho, komandirho, korkunhoji sijosiji Armijaji Maxsusi Şarqi Dur va ʙa komandarmi on marşali Sojuzi Soveti rafiq **Bljuxer** taʙriknoma rohi kard.

Vakili delegatsijaji Moskva ʙofandazan rafiqa Gorʙunūva, ʙa plenum az nomi ʙofandahoji Ivanovo ʙa mihnatkaşhoji Biroʙiçon ʙajroqi surx supurd.

Plenum dokladi rajisi oʙlispolkom rafiq Bigler —«Dah sol Biroʙiçon»-ro şunavid. Dar oxiri maçlis rūjxati odamhoji ʙehtarini oʙlast, ki ʙa onho gramota va cizhoji qimatʙaho ʙaxşiş doda şudagijast, xonda doda şud.

Şaʙ dar majdon, kontserti ansamʙli Bajroqisurxdori Armijaji Surxi hofizija raqsavi dar tahti rahʙari profesori ordendor rafiq Aleksandrūv şud.

Teatri davlatiji jahudigi şaʙ premjeri «Şirferūş Tevljoro» nişon dod.

—o—

Konferentsijaji xonandaho dar Qūqond

QŪQOND. 6-umi maj kluʙi «OZET» namudi maxsus doşt. Dar inço ʙo iştiroki qariʙi 200 nafar xonanda va muxʙiri gazetaji «Bajroqi Mihnat» va zurnali «Adaʙijoti Soveti» ʙa munosiʙati rūzi matʙuoti ʙolşeviki konferentsijaji xonandaho va muxʙirho guzaronda şud. Dar konferentsija dar ʙoʙati roli ʙojevoji matʙuoti ʙolşeviki va az korhoji gazetaji «Bajroqi Mihnat» doklad karda şud.

Xonandaho va muxʙirho ʙa muzokira ʙaromada, dar xususi ʙa vositaji gazeta taraqi kardani xud va jordami on, dar xususi kamʙudihoji gazetaji «Bajroqi Mihnat» gap zadand.

Jake az kamʙudihoji gazeta onast, ki gazeta dar asosi qarori Plenumi TsK VKP(ʙ) dar xususi odamhoji dar gazeta ʙeasos ajʙdor karda şuda, dar natiçaji sançiş muntoz şudagi, ʙa qadri darkori maqolaho cop nakarda istodast.

Maəlumast, ki talaʙi xalqi mo ʙa adaʙijoti nafis to rafta zijod şuda istodast. Amo haminro ham gazeta ʙa nazar nagirifta, varaqhoji adaʙijoti nafis taşkil nadoda istodast. Ƣajr az in kamʙudiho, odamhoji ʙa muzokira ʙaromadagi dar xususi kam ʙaromadani maqolahoji majdaji dilkaş va d. d. gap zadand.

Baəd az konferentsija kontsert monda şud.

Q.

HARAKATHOJI HARBI DAR XITOJ

Maəlumot ʙaroji 6 va 7-umi maj

DAR XITOJI MARKAZI

ŞANXAJ, 7-umi maj (TASS). Askarhoji xitoj ʙa Nankin to rafta nazdiktar omada istodin. Baəd az Danturo zeridast kardan, askarhoji xitoj Tszjanin (dar samti çanuʙu-qarʙi Nankin)ro az japonho zada giriftin. Dar Sanşan (az Uxu dar samti çanuʙu-qarʙ), ki dar onço ʙeştar az 4 hazor askari xitoj hast, zanozanihoji qavi guzaşta istodin.

Dar rajoni Fujan askarhoji xitoj huçumhoji şidatnokro davom doda istodin. Japonho ʙarʙodhoji kalon doda istodin.

*

ŞANXAJ, 5 (TASS). Dar samti çanuʙu-qarʙi Xanczou zanozanihoji qavi davom karda istodin. Dar natiçaji harakathoji muvafaqijatnoki harʙi askarhoji xitoj şahri Jujxanro zeridast kardin.

Dar rajoni Uxu zanozaniho tamom naşuda istodin. Ci xele ki gazetaji «Venvejʙao» maəlumot medihad, japonho dar hamin ucastoki front gazhoji aşkovarro ʙa kor ʙurda istodin. Ba in nigoh nakarda, askarhoji xitoj ʙa jak qator punkti japonho ʙand kardagi, huçumro davom doda istodin.

*

XANKOU, 7 (TASS). 5-umi maj aeroplanhoji xitoji ʙa aerodromi Benpu huçum karda, 3 aeroplani japoniro az qator ʙurovarda, maʙlaƣi ʙisjori materialhoji harʙiro noʙud kardin.

DAR XITOJI ŞIMOLI

XANKOU, 6 (TASS). Dar vilojati Şandun 5-umi maj dar samti şimolu-qarʙi Pisjan zanozaniho şuda guzaştin. Baəd az ʙa pozitsijahoji peşçanʙ ʙaroji jordam quvathoji nav omadan japonho dar şimoltari Tajerczuan huçumro ʙoz sar kardin.

*

LONDON, 5 (TASS). Muxʙiri dar Şanxaj ʙudagiji gazetaji «Tajms» maəlumot medihad, ki askarhoji xitoj dar sektori Tajerczuan 8 kilometr ʙa peş daromadin va «kolonaji harakatnoki» xitoji flangi capi kommunikatsijahoji japonho ʙajni [illegible] va Tancen doştagiro vajron kardast.

Muxʙiri dar Gonkong ʙudagiji gazetaji «Dejli telegraf end morning post» menavisad, ki dar fronti Şandun xitojho zafari kalonro noil şudin. Muvofiqi suxanhoji muxʙir askarhoji xitoj raxşi fronti japonhoro dar jak cand punkt dar durūntari ʙeştar az 22 kilometr vajron karda, ʙa ucastoki fronti darozeş 160 kilometr omadagi huçumro davom doda istodin.

Armijaji Japonija əoqiʙ rafta istodast, va onro xitojho taəqiʙ karda istodin.

Dar samti çanuʙi vilojati Şansi 4-umi maj ʙaəd az zanozaniji 8 soata askarhoji xitoj japonhoro [illegible] kardin, ki az şahri Gaopin əoqiʙ ravand. Japonho dar zanozani [illegible] odamro ʙarʙod dodin.

*

XANKOU, 7 (TASS). Dar qismi qarʙi vilojati Şansi 2-umi maj askarhoji xitoj ʙa şahri Czun-Jan az se taraf huçum kardin. Dar vaqti huçumi oxirini ʙa Lişa karda şudagi qariʙi 600 japon kuştaju jerador şudan.

DAR XITOJI ÇANUBI

LONDON, 7 (TASS). Muxʙiri dar Gonkong ʙudagiji «Dejli telegraf end morning post» maəlumot medihad, ki japonho ʙa kanori xitojiji ʙa çanuʙu-qarʙtari Makao desant furovardani şudin. Baəd az ʙoloji qişloqhoji dar nazdi kanor ʙudagiro ʙa taki ʙomʙa giriftan, japonho ʙa kanor furomadani şudin, amo kanor ʙa taki otaşi zūri pulemjot girifta şuda, ʙoz gaşta ʙa kiştiho raftan.

*

BARBODHOJI AVIATSIJAJI JAPONIJA

XANKOU, 6 (TASS). Az rūji hisoʙgirihoji diqatmonhoji harʙi, aviatsijaji Japonija dar Xitoj dar mudati mohi aprel 75 aeroplan, dar çumla 36 gidroaeroplanro ʙarʙod dodast. 95 ljūtciki japon kuşta şudan. Jakcand nafar ljūtcikro xitojho asiri giriftin.

DAR FRONTHOJI ISPANIJA

(Maəlumot ʙaroji 6—7 maj)

FRONTI ŞARQI (ARAGON)

Muvofiqi maəlumoti rasmiji ministrxonaji mudofiaji Ispanija az 5-umi maj, dar sektori Tirenej askarhoji respuʙlikoni Pla de Nekua, Puig Kasiʙros va Besan (dar samti şimoli Sime do Besan)ro zeridast kardin. Quvathoji əosiho, ki ʙa muqoʙili pozitsijahoji respuʙlikaciho dar nazdi Asen-Tisu doştagi huçum kardani şudin, tit karda şuda, voçiʙ şudin, ki xele odami xudro ʙarʙod doda, ʙa pozitsijahoji avvalinaşon əoqiʙ ravand.

Muvofiqi maəlumothoji dar Barselona girifta şudagi, askarhoji respuʙlikoni dar ʙo zanozaniji oxirini dar sektori Pirenej şuda guzaştagi az əosiho xele odamro noʙud kardin. Dar zanozaniji jakum faşistho 1.500 odam, dar zanozaniji dujum 2.500 odamro ʙarʙod dodin; dar zanozaniji sejum ʙataljoni əosiho tamoman noʙud karda şudast.

Dar sektori nazdi kanor askarhoji respuʙlikoni huçumhoji devonavori əosiho ʙa pozitsijahoji onho kardagiro, ki on pozitsijaho dar samti şimolu-qarʙi Kuevas de Vinromamavçudand, zada gardondin.

Respuʙlikaciho huçumi əosihoro dar rajoni Bertise, Kaʙaljo nigoh doşta istodin.

Dar Sijera Poʙo, dar sektori Alfamʙra (dar samti çanuʙi Montalʙan) zanozanihoji nihojat zūr guzaşta istodin. Dar hamin sektor askarhoji respuʙlikoni pozitsijahoji dar ʙoloji Vertise Kastelfrio hukmron ʙudagiro dar dastaşon nigoh doşta istodin. Dar vaqti zanozaniho əosiho xele odami xudro ʙarʙod dodin.

Dar fronthoji digar ahvol taƣjir naşudast.

HARAKATI AVIATSIJA

4-umi maj aviatsijaji faşisti Kasteljon de Lja Planaro du karat ʙa taki ʙomʙa girifta, ʙeştar az 450 ʙomʙa partoftast. Qariʙi 100 havli xaroʙ şudast.

Muxʙiri dar Madrid ʙudagiji agentstvoji Espan maəlumot medihad, ki aviatsijaji faşisti 4-umi maj hamcunin Valensija va Saguntoro ʙa taki ʙomʙa giriftast. Ba miqdori ʙisjor ʙomʙa partofta şudast. Jakcand odam kuştaju jerador şudast.

Kursi muxtasari taarixi SSSR*)

Çangi graʒdani dar Zakavkazje va Azijaji Mijona. Germanija ʙa duşmanhoji xalqi Gruzija, jaəne ʙa menşevikhoji Gruzija ʙaroji mustahkam şudan jordam rasond. Menşevikho dar Gruzija ʙo xunrezi hukumatro giriftand. Onho ʙisjor raʙociho va dehqonhoro, ki ʙaroji hukumati soveti güştin meʙurdand, parondand.

Raʙociho va dehqonhoji armani hamcunin az zulmi ʙurʙuazija jaksara xalos şuda natavonistand. Dar Armanija Antanta duşmanhoji xalqi armani, jaəne daşnakhoro dastgiri mekard.

Turkho nijat doştand, ki dar Azarʙajçon Bokuro ʙo sanoati ʙuzurgi neftʙaroriji on zeridast kunand. Dar soli 1918 dar Boku hukumati Soveti ʙud. Ba Soveti Boku ʙolşevik rafiq Stepan Şaumjan va digar ʙolşevikhoji kūhna dūstho va şogirdhoji rafiq Stalin sardor ʙudand. Musavatcihoji Boku, duşmanhoji xalqi Azarʙajçon ʙo hamrohi menşevikho va eserho gūjo ʙaroji şahrro az turkho xalos kardan, dar toʙistoni soli 1918 askarhoji Anglijaro ʙa Boku taklif karda ʙudand. Şahrro ʙand karda, anglicanho Şaumjan, Azizʙekūv, Caparidze va komissarhoji digari Bokuro avoq karda, onhoro ʙa Turkmaniston ʙurda, dar regzor 26 nafar odamro parondand.

Dar xudi hamon vaqt zeridastkunandahoji anglisi askarhojaşonro ʙa Azijaji Mijona firistonda ʙudand. Dar Turkmaniston anglicanho hukumati Sovethoro ʙarham zada, ʙelogvardejtsho—eserho va menşevikhoji dar har çihat ʙa onho [illegible] ʙudagiro ʙa sari hukumat şinondand.

Dar Xiva va Buxoro anglicanho ʙaroji hukumatro dar dast nigoh doştani ʙa duşmanhoji xalqi Ūzʙek, jaəne ʙa xoni Xiva va amiri Buxoro jordam mekardand.

57. Revoljutsija dar Jevropaji Ƣarʙi.

Revoljutsijaji nojaʙri dar Germanija. Revoljutsijaji ʙuzurgi proletari dar Rosija tamomi çahonro ʙa du lager çudo kard. Dar şişjaki qismi tūpi zamin dar Rosija hukumati proletariat—ʙunjodkunandaji sotsializm—mustahkam şud. Dar ʙoqijaji panç şişjaki qismi tūpi zamin hanūz ʙurʙuazija hukmronda istodast.

Rosijaji soveti ʙa raʙocihoji mamlakathoji kapitalisti rahi zafar joftani sotsializmro cun majak ravşan kard. Az raʙocihoji Jevropaji Ƣarʙi proletarhoji Germanija aval xestand. Dar çangi çahoni şikast xūrdani Germanija qazaʙi rūjrosti ommaro tez kard. Dar nojaʙri soli 1918 dar Germanija dar şahrho, dar markazhoji raʙocinişin, dar armija va dar flot dar kiştiho şūriş sar zad. Şūriş ʙa tezi ʙa Avstrija ham guzaşt. Raʙociho imperatorhoji Germanija va Avstro-Vengrijaro az taxthojaşon furovardand. Imperatorho ʙo generalho va muqaraʙdargohhoji xud jakçoja az qahri xalq ʙa mamlakathoji digar gurextand.

Dar Germanija va Avstrija respuʙlikaho eəlon şuda ʙudand.

Dar Germanija taşkil şudani Sovetho sar şud, amo dar onho miqdori xele ʙuzurgi xijonatkorhoji revoljutsija, jaəne menşevikho, sotsial-demokrathoji Germanija mavçud ʙudand.

Burʙuazija va xizmatgorhoji [illegible] ū—sotsial-demokratho—ʙaroji ʙa muqoʙili raʙociho güştin ʙurdan otrjadhoji silohpūş taşkil dodand. In otrjadho şūrişhoji raʙocihoro, ki ʙaroji ʙa dasti Sovetho guzaştani tamomi hukumat güştin meʙurdand, torumor mekardand. Şūrişi raʙociho dar pojtaxti Germanija—Berlin, ki dar [illegible] soli 1919 sar şuda ʙud, ʙo ʙelogvardejtsho zer karda şud. Maʙlaƣi ʙisjori raʙociho dar çanghoji revoljutsioni noʙud şud, hazorho çangini ʙehtarini revoljutsija dar tjurmaho haʙs şuda ʙudand.

Vozdhoji raʙocihoji Germanija Karl Liʙknext va Roza Ljuksemʙurg avoq karda şuda, kuşta şuda ʙudand.

Revoljutsijaji proletariat ʙūqmiş şuda ʙud. Ba sari hukumat ʙurʙuazija va itifoqcihoji on—sotsial-demokratho nişastand. Baəd az jakcand sol ʙurʙuazija sotsial-demokrathoro az sari hukumat girifta partoft.

Respuʙlikahoji Soveti dar Bavarija va Vengrija. Faqat dar jak qismi Germanija, dar Bavarija, dar soli 1919 raʙociho, ʙurʙuazijaro şikast doda, hukumati xud—respuʙlikaji Sovetiro muqarar kardand.

Burʙuazijaji Germanija ʙa muqoʙili hukumati raʙocigiji Bavarija şajkahoji ʙelogvardejtsi, çosusho va xijonatcihoji revoljutsijaro moʙilizatsija kard. Dar mudati du hafta raʙocihoji Bavarija huçumhoji duşmanhoro ʙo qahramoni zada megardondand, amo quvati onho sust ʙud. Raʙociho şikast xūrdand.

Dar xudi hamon vaqt dar Vengrijaji hamsojaji Germanija revoljutsijaji proletari sar şud. Dar marti soli 1919 hukumati soveti dar Vengrija zafar joft. Dar respuʙlikaji Soveti hukumati raʙocigi sardor şud. Armijaji Surxi Vengrija taşkil şuda ʙud. Faʙrikaho, zavodho, şaxtaho, ʙankho, rohhoji ohan mulki gosudarstvoji raʙocigi eəlon şuda ʙudand. Oilahoji raʙociho az takxonahoji torikū ratuʙatnok ʙa xonahoji ravşan va vasei az ʙojho girifta şudagi mekūcidand. Rafiqho Lenin va Stalin va tamomi xalqi soveti Respuʙlikaji Sovetiji Vengrijaro taʙriki otaşin kardand. Amo ʙa Vengrijaji Sovetiji xurd askarhoji mamlakathoji hamsojaji ʙurʙuazi az har taraf ʙo çang harakat kardand. Onho Vengrijaji Sovetiro ʙūqmiş kardand.

Internatsionali Kommunisti. Revoljutsijaji proletari dar Ƣarʙ ʙaroji hamin şikast xūrd, ki dar Jevropa dar on vaqt partijaji revoljutsioniji ʙolşeviki naʙud. Raʙocihoji Jevropaji qarʙi az puşti xojinho, jaəne vozdhoji Internatsionali II meraftand. Hato peş az çangi çahoni Lenin ʙa muqoʙili in xojinho güştin meʙurd. Dar vaqti çangi çahoni Lenin ʙaroji ʙunjod kardani Internatsionali navi III, Internatsionali Kommunisti güştin ʙurd.

Dar rūzhoji revoljutsija dar Ƣarʙ, dar vaqti korpartovihoji raʙociho va harakathoji dehqonho, ki ʙaəd az çangi çahoni zūr şuda ʙudand, dar jak qator mamlakathoji Jevropa partijahoji komunisti pajdo şudand. Caşmhoji onho ʙa sūji Moskvaji surx, ʙa ʙolşevikho va vozdi onho rafiq Lenin nigoh mekardand.

2-umi marti soli 1919 az harxel mamlakatho: az Germanija, Anglija, Frantsija, Polşa, Şvetsarija, Eron, Norvegija, SŞA, Xitoj, Koreja, vakilhoji partijahoji kommunistiji tamomi çahon, çonaşonro dar kafi dast girifta az taəqiʙkunihoji şpionho rust şuda, ʙa kongresi (sjezdi) jakum ʙa Moskva rasida omadand.

Amo in partijaho hanūz çavon ʙudand, taçriʙaji kalon nadoştand, kamşumor ʙudand. Dar Moskva onho ʙo hamrohi ʙolşevikhoji Rosijaji Soveti jakçoja Internatsionali Kommunisti (Komintern)—rahʙari sinfi raʙociji tamomi çahonro asosnand kardand.

Dar kongres Komiteti Içroijaji Komintern sajlov şuda ʙud. Maskançoji on Moskvaji Soveti ʙarguzida şuda ʙud.

Barpo şudani Komintern zafari nihojat ʙuzurgi kori Lenin va Stalin, kori kommunizm ʙud. Ba şikasti jakumi revoljutsijahoji proletariji Jevropaji Ƣarʙi nigoh nakarda, partijahoji kommunisti dar tamomi tūpi zamin taraqi kardand va taraqiji xudro davom doda, sinfi raʙociro ʙa zafari revoljutsijaji proletari tajor karda istodin.

58. Torumor şudani Kolcak, Denikin, Judenic.

Kolcak—gumoştaji Antanta. Burʙuazijaji Antanta əahd kard, ki Sovethoro az Rosija ʙarham zanad. On askarhoji xudro ʙa şimoli Rosija, ʙa Siʙir, Azijoji Mijona, Kavkaz, Ukraina firistond. Antanta ʙa sari Moskva armija va huçumhoji çangini generalhoji kontrrevoljutsioniji rusro taşkil dod.

Dar Siʙir dar soli 1918 Antanta admirali podşohi—Kolcakro hokimi əoliji Rosija eəlon kard. Anglija ʙa Kolcak ʙaroji soldatho tūp, snarjad, miltiq liʙos rasonda meistod.

Kolcak armijaji safed taşkil dod. Ū raʙocihoro ʙerahmona meparond, dehqonhoro ʙo dara mezad va mekuşt. Dar hama çoji Siʙir ū tartiʙhoji podşohiro az nav ʙa rah mond.

Ba nazdi Kolcak az hama kanorahoji Rosija ofitserhoji podşohi, pomeşcikho, kapitalistho, popho gurexta omada, ūro cun muhofizatkunandaji ʙehtarini interventhoji xud medonistand.

Kolcak ʙa tezi ʙa muqoʙili Rosijaji Soveti huçum sar kard. Ū şahri Permro zeridast karda tavonist.

Baroji Kolcakro torumor kardan partijaji ʙolşevikho quvathoji ʙehtarini xudro moʙilizatsija karda, ʙa front firistond. Dar Ural ʙolşevikho frontro mustahkam kardand va huçumi armijahoji safedro nigoh doşta tavonistand.

Dar ʙahori soli 1919 Kolcak az rūji farmoni Antanta ʙa muqoʙili Rosijaji Soveti huçumi çangi sar kard. Az şarq ʙa sari hukumati soveti xatari vahmgin pajdo şud. Ba jordami Kolcak az çanuʙ general Denikin omad, az qarʙ general Judenic ʙa sari Petrograd harakat kard. Aknun az hama taraf duşmanho ʙa xalqi soveti dandon tez mekardand. Onhoro kapitalisthoji xoriça taəmin mekardand.

Amo dar hamin vaqt duşmani asositarin Kolcak ʙud. Quvathoji asosiji Armijaji Surx ham ʙa hamin ço rohi karda şuda ʙudand. Askarhoji Armijaji Surx ʙa muqoʙili armijaji Kolcak çonsuporona çang mekardand. Komandirhoji surx va komissarhoji sijosi—ʙolşevikho ʙo hamrohi askarho dar minutahoji vazmin ʙa meraftand va ʙa kolcakiho xudro ataka aval zada, askarhoji surxro ʙa qajuri, daleri va şeradiliji xud homdor mekardand.

Dar inço ʙa quvathoji Armijaji Surx M. V. Frunze komanda me. Dar tahti rahʙariji ū Armijaji dar soli 1919 dar Povolsje va dar Ural Kolcakro torumor kard. Dar armijaji Frunze qahramoni xalqi silij Ivanovic Capajev rasida mad. Safedho az divizijaji capa cun az otaş metarsidand. Kolcak muqoʙili Capajev candin ʙor ho firistondagijast, ki onho az rjadhoji Capajev dida cand zijod ʙudand, va ʙo vuçudi Capajev dar çanghoji ʙo safedho jim ʙo zafar meʙuromad. Jak ʙo armijaji safed davragir şuda, pajev ʙo otrjadi xud jakço noʙud

Amo, ʙa ʙarʙodhoji çudogona goh nakarda, Armijaji Surx dar mohi soli 1919 Kolcakro şikast doda, ʙoqijahoji armijaji ʙa puşti Ural, ʙa Siʙir peş kard.

Dar hamin vaqt dar Siʙir ho va dehqonho ʙa muqoʙili şūriş karda dar hama ço partizani taşkil dodand.

Dar dekaʙri soli 1919 Irkutsk ʙa şūriş xesta, Kolcak ministrhoji ūro dastgir kardand. miteti revoljutsioni Kolcakro Armijaji Surx zafari xudro Siʙir tantana kard.

Interventhoji zeridastkunanda riçi lozim şuda ʙudand, ki az Ƣarʙi va Şarqi gurezand. Surx ʙo jordami partizanhoji raʙociho va dehqonhoji rus, mongolho, joqutiho, evenkho, ho va xalqhoji digari Siʙir— az mamlakati mo zada peş kard.

(Davom dorad).

---

*) Davomi [illegible]

Redaktori çavoʙgar A. SAJDŪV.

Upolūzglavlit № 41

Toşkent. Ūzpoligrafkomʙinat.